

DAVOS

Enemmän kuin alppikylä

Sveitsin henkeäsalpaavissa maisemissa voi viettää monipuolisen talviloman. Liikunnasta nauttiakseen ei välttämättä tarvitse olla intohimoinen hiihtäjä tai laskettelija. Kokeilimme Davosissa patikointia ja lumikenkäilyä.

TEKSTI JA KUVAT **JONNA HOFFRÉN**

Korkeuserot ovat huimat,
mutta lumikengillä
liikkuminen sujuu
yllättävän kevyesti.

Vuorilla taivas on korkeammalla.

Hotellihuoneestani avautuu näkymä Davosin kattojen ylle. Jakobshorn- ja Rinerhornvuorten välinen laakso sijaitsee 1 560 metriä merenpinnan yläpuolella, joten olen saapunut Euroopan korkeimmalla sijaitsevaan kaupunkiin. Avaan oven parvekkeelle ja vedän keuhkot täyteen raikasta alppi-ilmaa.

Hiihtohissi nostaa aamun ensimmäisiä laskettelijoita kohti korkeinta huippua, mutta minä sidon jalkaani paksupohjaiset ja tukevavartiset vaelluskengät. Oppaani **Osmo Nuutinen** odottaa minua hotellin aulassa. Hän järjestää hiihto-, vaellus- ja lumikenkäilyretkiä yhdessä vaimonsa **Doris Spachmannin** kanssa.

Osmo varmistaa, että minulla on mukana varusteista tärkeimmät: aurinkolasit ja pipo sekä juna- ja hissilippu. Oppaan auton takakontti on täynnä lumikenkiä, suksia, monoja, teleskooppisauvoja ja muita alppi-varusteita.

Kahden kohteen välissä

Tökin sauvoilla auringon sulattama vuoristopolkua ja yritän pysytellä ripeäjalkaisen oppaan rinnalla. Aikomuksenamme on patikoida 1 894 metrin korkeudella sijaitsevalle Stafelalpin vuoristomajalle.

Matkaa on 300 metriä ylöspäin, ja tunnen, kuinka hiki valuu noroina selkääni pitkin.

"Grüezi wohl", Osmo Nuutinen nyökkää vastaan tulijoille.

Vuoristopolulla tervehditään tunteettomastiakin. Varsin sveitsiläinen

tapa on suudella tuttuja kolmesti ympäri poskia, Osmo kertoo.

Ilman säänlukutaitoista opasta ei vuorten korkeimmille rinteille kannata nousta. Varsinkin talvella sää muuttuu nopeasti, ja vaarana ovat lumivyöryt.

Alppipolun varrelle on aseteltu paikallisen taiteilijan, **Andreas Hoferin**, patsaita ja puuveistoksia. Ulkoilmagallerian teema vaihtuu vuosittain. Nyt teemana on kahden kohteen välinen tila.

Vuoret rajaavat laaksoja jättäen väleihin valtavia moniulotteisia tiloja. Yli kolmeen kilometriin kohoavat seinämät luovat vaikutelman, että taivas sijaitsee täällä korkeammalla kuin koti-Suomessa.

Välimatkoja on vaikea arvioida. Kun kysyn matkaa kilometreissä, saan vastauksen aikana. Sijainnit Osmo ilmoittaa laaksoina ja etäisyydet juna-asemien väleinä.

Kahden kohteen välisen tilan hahmotan parhaiten, kun pääsen ihailemaan maisemia Berghaus Stafelalp -ravintolan terassilta. Reipas nousu ja jylhät alppimaisemat ovat herättäneet nälän, jonka sammutan perinneherkulla: paimenen rösti on juustolla kuorrutettu peruna-, muna- ja pekonipannu. Raskas ateria huuhdotaan alas paikallisella Röteli-likööriä terästetyllä teellä.

Vuoristoradalla

Juna sujahtaa korkealta kivisilalta suoraan tunneliin. Se kiihdyttää meidät parissa tunnissa Davosista St. Moritziin pitkin Unescon maailmanperintölistalle otettua alppirataa. Vaihdamme junaa tuhannen metrin korkeudella sijaitsevassa Filisurissa, josta lähdemme nousemaan St. Moritziin, 1 775 metrin korkeuteen.

Samaa rataa pitkin voisimme jatkaa mahtavien jäätiköiden halki aina Italian Tiranoon asti. Vuoristorataa muistuttavalla matkalla sukeltaan 55 tunneliin ja ylitetään 196 siltaa.

Kovin lujaa ei Glacier Express -junalla kuitenkaan hurvitella. Jäätikköpikajunan keskinopeus on noin 40 kilometriä tunnissa.

1. Davosin alunperin parantoloiksi rakennetut talot eivät muistuta perinteisiä alppitaloja.

2. Lyhytkin matka tuntuu patikoidessa pitkältä, kun vuoristopolku vie suoraan ylöspäin.

3. Rinteiden tunnelmallisissa ravintoloissa on mukava levähtää.

4. Alppiradan juna syöksyy suoraan vuoren sisään.

5. Maisema ravintola Berghaus Stafelalp in terassilta palkitsee hikisen ylämäkipatikoinnin jälkeen.

6. Sveitsin rikkauksia ovat hyvinvoiva keskiluokka ja kristallinkirkas vesi.

7. Jos kaipaa vauhdin hurmaa, Stafelalpilla voi palata laaksoon lainakelkalla.

8. Andreas Hoferin veistokset koristavat alppipolkua.

Peruna, muna ja pekoni kuorrutetaan juustolla paimenen röstiin.

St. Moritz tunnetaan seurapiirien siniveristen ja Hollywood-tähtien kohtaamispaikkana. Luksusputiikit ja asemalla odottavat, mustat, kiiltelevät Rolls Roycet tukevat jetset-kaupungin mainetta, mutta kaupungin lumesta puhdistetut kadut ovat yllättävän hiljaisia.

Päiväretken kohokohta on kurkistus vuosien 1928 ja 1948 talviolympialaisten kelkkaränniin. Yli puolitista kilometriä pitkä kanava on maailman vanhin ja ainoa luonnosta tehty kelkkarata. Yli 18-vuotiaat pääsevät itsekkin kokeilemaan kelkkailua, kunhan muistaa varata ajan etukäteen.

Tervehdyttävä ilmasto

Davosin maine lomakaupunkina alkoi levitä maailmalla 1850-luvulla, kun lääkärit havaitsivat laakson ilmaston terveydelliset vaikutukset. Aurinkoista ja kuivaa vuoristoilmaa pidettiin erinomaisena varsinkin keuhkosairaille.

Kun tuberkuloosi vähitellen väheni, suurin osa Davosin parantoloista ja toipilaskodeista muutettiin hotelleiksi. 1930-luvulla **Sir Arthur Conan Doyle**, Sherlock Holmes -hahmon luoja, teki osaltaan aluetta tunnetuksi kirjoittamalla omista hiihtovaelluksistaan. Laaksoon alkoi virrata matkailijoita, aluksi enimmäkseen englantilaisia, jotka halusivat ulkoilla ja harrastaa liikuntaa niin talvella kuin kesällä.

Menneen ajan lomatunnelmaan pääsee parhaiten nousemalla Davosin keskustassa Schatzalp-hotellin omaan vuoristojunaan, joka nousee muutamassa minuutissa 300 metriä ylös vuorenrintettä.

Keuhkoparantolana 1900-luvun alkupuolen toiminut jugendtyylinen

Hanki kantaa erinomaisesti.

rakennus sijaitsee rauhallisella, autoilulta suljetulla alueella. Hotelli- huoneiden etelään avautuvat, tilavat parvekkeet muistuttavat aurinkokylvyistä nauttineista toipilaista. Hotellin suurin huone oli aikoinaan varattu Saksan keisarille, joka ei sitä kuitenkaan koskaan käyttänyt.

Hotel Schatzalpin sielukas sisustus on remontoitu alkuperäistä kunnioittaen. Pitkän, vihreällä kokolatiamatolla päällystetyn käytävän keltävä valaistus korostaa hieman sairaalamaista tunnelmaa. Kirjava tapetti peittää sekä ovet että katon. Oven eteen jätetyt laskettelumonot palauttavat takaisin tähän päivään.

Suksilla vai ilman

Davosin ja naapurikylä Klostersin alueella on yli 700 kilometriä vaellusreittejä. Niistä riittää vaihtoehtoja niin helppoja maisemaretkiä kuin vaativia vuoristopolkuja etsiville. Reittien alkuun pääsee kätevästi paikallisbusseilla, -junilla tai kaapelihisseillä.

Nousemme hissillä Jakobshornin huipulle. 2590 metrin korkeudesta aukeaa huikea näkymä Davosin ylle. Jos lunta olisi vähemmän, voisimme patikoida Stadlerin turkoosina hohtavan tekojärven ja ulkoilumajan kautta takaisin Davosiin.

Valitsen kuitenkin hissikyynin ja päätän kokeilla murtomaa- hiihtoa Davosin eteläpuolella avautuvassa Sertigin laaksossa. Kevät- auringon sulattamat ladut ovat liukka- kaita, mutta oppaani Osmo Nuutinen

osaa valita kunnolleni sopivan reitin. Laakson maalauksellisia maisemia kiertäviä latuja voisi halutessaan hiihtää jopa niin, että koko matka olisi pelkkää ylä- tai alamäkeä. Upeita latuja riittää niin perinteistä tyyliä kuin luistelutyyliä suosivalle.

Kun saavun laakson pohjukkaan, erotan vuoren seinämässä viisi turkoosinsiniseksi jäätyneitä vesiputousta. Rohkeimmat lomalaiset harrastavat niissä jääkiipeilyä.

Kevyttä kenkäilyä

Säädän teleskooppisauvani Doriksen neuvojen mukaan ja annan Osmon kiinnittää lumikengät vaelluskenkiini.

Flüelan sola sijaitsee 2200 metrin korkeudessa, ja hanki kantaa erinomaisesti. Doris näyttää polun vieressä olevaa syvää jalanjälkeä. Ilman lumikenkiä uppoaisimme lähes metrin syvyyteen.

Yllätyn, miten kevyeltä lumikenkäily tuntuu. Kenkien alumiiniset kehikot ovat kävellessä lähes huomaamattomat. Kotoisalta tuntuva kuusimetsikkö vaihtuu äkkiä valkoisena hohtavaksi, lumen peittämäksi kedoksi, jota reunustavat jyrkkäreunaiset vuorensenämät.

Saavumme taukopaikallemme Drusatchaan, joka sijaitsee 1759 metrin korkeudessa Davos-järven yläpuolella. Ravintolaa ei täällä ole, joten Doris kaivaa repustaan lämmintä mehua ja eväisleipää, jonka välissä on itse tehtyä lihamureketta. Kun molemmat oppaani vielä vaihtavat ylleen kuivat aluspaidat, ymmärän kokemattomuuteni vaeltajana.

Alppimaisemissa suomalaisesta sohva-perunasta on viikossa kuoriutunut sauvakävelystä, patikoinnista ja lumikenkäilystä innostunut ulkoilmaihminen. Liikuntaloma tervehdyttävässä ilmastossa on huomaamatta vieny mennessään myös alkuvuodesta vaivanneen yskän.

Sen sijaan tunnen kehossani 'davosviruksen', josta Doris minua leikillään varoitti. Sen oireena on halu palata takaisin näihin komeisiin vuoristomaisemiin - sekä talvella että kesällä. ●

1. Sertigin laakson jäätyneissä vesiputouksissa harrastetaan jääkiipeilyä.

2. Jugendtyylinen Schatzalp-hotelli toimii aiemmin keuhkoparantolana.

3. Klostersin kylässä talot on rakennettu perinteiseen harjakattotyyliin.

4. Vaijerihissi vie Jakobshornin huipulle.

5

6

5. Sertigin maalauksellisesta laaksosta löytyy sopiva hiihtoreitti kaikenkuntoisille.

6. St. Moritzin luonnonjästä rakennettua kelkkarataa on käytetty kaksissa talviolympialaisissa, vuosina 1928 ja 1948.

Hyvä tietää Davosista

- Davos sijaitsee itäisessä Sveitsissä Graubündenin kantonissa.
- 11 000 asukkaasta valtaosa on saksankielisiä, muita virallisia kieliä ovat italia ja retoromania.
- Davosissa on matkailtu jo 1800-luvun puolivälistä alkaen, kun kaupunkiin rakennettiin ensimmäiset keuhkoparantolat.
- Myöhemmin Davos on tullut tunnetuksi urheilu- ja kongressikaupunkina.
- Kymmenet hissit nostavat las-kettelijoita ja patikkojia vuorenrin-teille. Pisimmillään laskut ylittävät kymmenen kilometriä. Murtomaa-hiittäjille on runsas latuverkosto.
- Tarjolla on myös kelkkailua, luistelua ja curlingia sekä keilailua, tennistä, ratsastusta ja golfia.
- Davosista on hyvät junayhteydet lähikyliin ja edelleen muun

muussa St. Moritziin ja Zürichiin.
 ■ Suomesta Davosiin pääsee parhaiten lentämällä Zürichiin.
 ■ Osmo Nuutinen järjestää Davosissa aktiivilomia kesät talvet, lisätietoja: <http://davos-aha.ch/fi/>

Tuoksuu kuin vastaleivottu pulla

[Proteiinia 25 g • Sokeria 3 g]

LACTOSE FREE!

LACTOSE FREE!

SO LO-CARB!
PROTEIN
 High Protein Bar
 Laktoositon kanelipullapatukka

Kotimainen ja laktoositon proteiinipatukka on hyvä vaihtoehto kahvin kaveriksi. Kanelipullalta maistuva SO LO-CARB! -patukka sisältää runsaasti proteiinia, mutta vain vähän sokeria.

Avaa ja herkuttele!

Suklaa-mansikka-vadelma-kaakaoapatukka

Suklaa-pöyryä-vaniljapatukka

Suklaa-omena-kanelipatukka

Kanelipullapatukka

info@leader.fi • www.leader.fi

LEADER
parasta sinulle